

metód, či postupov, učítelia ich dokážu využívať na to, aby posilnili individualizáciu výučby. Vážnou výzvou sú však pre nich situácie, kedy musia reálne vstupovať do kurikula a redukovať učivo potrebám žiakov so špeciálnymi potrebami. Tu sa ukazujú limity praktických kompetencií učiteľov, ktoré narážajú na nevyhnutnosť preniknúť hlbšie do štruktúry učiva a pri zachovaní jeho koherencie ho zredukovať v súlade s aktuálnymi učebnými potrebami žiakov. I keď by skúmanie príčin spleť-tého vytvárania podmienok potrebných pre vybudovanie školy pre všetkých vyžadovalo hlbšiu analýzu, pravdepodobne aj vo vzťahu k tomu, či podporné materiály, ktoré majú školy k dispozícii poskytujú dostatočne názorný postup, ako inkluzívne vzdelávanie prakticky realizovať v každodenných podmienkach fungovania školy, je dobré, že predmetná monografia odhaľuje skutkový stav inkluzívneho vzdelávania a odkazuje na najpalčivejšie problémy, s ktorými sa školy musia vysporadúvať. V tomto zmysle monografiu Jiřího Havla vrelo odporúčam do pozornosti študentom primárneho vzdelávania, širšej odbornej verejnosti, ale špecificky aj kompetentným orgánom zodpovedným za prípravu metodických usmerní pre inkluzívne vzdelávanie na školách v ČR.

Z. Petrová

- * Havel, Jiří. *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na 1. stupni základní školy jako východisko inkluzivní didaktiky*. Brno: Masarykova univerzita, 2014, 238 s.

Petr Kopečný: Logopedická intervence u osob se zdravotním postižením ve věku mladé dospělosti*

Do rukou se dostává čtenářům monografie autora Petra Kopečného, působícího na katedře speciální pedagogiky. Ideou samotného autora je nabídnout odborné veřejnosti, studentům, vysokoškolským pedagogům pohled na problematiku a následné možnosti přístupů a logopedických intervencí k osobám se zdravotním postižením.

Nelze než souhlasit s úvodním tvrzením samotného autora, že změny, které se v současné době prosazují, vedou k začlenění osob se zdravotním postižením do společnosti, ovlivňují jejich kvalitu života. Ambicí autora bylo prezentovat a vědecky analyzovat logopedickou intervenci k jedincům s narušenou komunikační schopností a s těžkým zdravotním postižením, realizovanou v oblasti sociálních služeb, vymezit proces sociální participace směrem k sociální inkluzi. Oceňuji zájem autora o dané téma, výzkumné studie, které tvoří jádro monografie, jsou ojedinělými studiemi na toto téma v podmínkách České republiky.

Celkově má publikace jasnou strukturu, jednotlivá specifikovaná témata, obsahy kapitol, na sebe logicky navazují. Kvalita předložené monografie je dána i analýzou výroků, teorií a výzkumných šetření zahraničních autorů. Je potěšující, že autor upozorňuje např. na definice prof. Lechty, který patří mezi přední odborníky k tématu narušené komunikační schopnosti.

Zpracování teoretických východisek předložené práce, kapitola první, zahrnuje diskurs k speciálně-pedagogickým a terminologickým aspektům řešení problematiky. Autor zde v referenci na svoji pedagogickou zkušenost poukazuje na to, že u jedinců s těžkou poruchou dorozumí-

vacích schopností narůstá v běžném životě význam právě komunikace neverbální.

Druhá kapitola nahlíží na osobnost jedince s těžkým a hlubokým mentálním postižením s narušenou komunikační schopností v kontextu jeho vzdělávání a v oblasti sociálních služeb. Velmi silně je tu patrný akcent na osobnost jedince s postižením, jeho specifické zvláštnosti a potřeby. Na konci této kapitoly autor upozorňuje na možná řešení logopedické intervence cestou zpracování individuálních plánů.

Tato teoretická část monografie není pouze souhrnem poznatků, ale je nositelem teoretického přínosu. Autor přináší do domácího prostředí sumu informací a nových poznatků, které jsou startovacím můstkem pro následně realizovaná výzkumná šetření. Ta jsou prezentována v následujících třech kapitolách představované monografie.

Výzkumné projekty se soustředí na analýzu logopedické intervence u osob se zdravotním postižením v zařízeních sociálních služeb v České republice. Na základě parciálních cílů autor analyzuje síť sociálních služeb, možnosti intervenčních přístupů k rozvoji komunikačních schopností ve věku mladé dospělosti v zařízeních sociálních služeb.

Pro čtenáře je monografie zajímavou sondou do problematiky, která si v našich podmínkách zaslouží stálou pozornost. Recenzovanou monografií lze právem považovat za významný a plnohodnotný zdroj informací pro celou širokou odbornou veřejnost, je určena všem, kteří mají chuť dozvědět se nové informace a poznatky ze speciálně pedagogické problematiky. Závěrem je možné vyslovit názor, že předložená monografie splňuje všechny požadavky moderní publikace a je kvalitním příspěvkem pro speciálně-pedagogickou teorii a praxi.

M. Bartoňová

* Brno: Masarykova univerzita, 2014, 210 s.

Jana Malecká: Narození, svatba a pohřeb v sunnitském islámu*

Jako sedmnáctá kniha v rámci Etnologických studií Masarykovy univerzity vyšla v roce 2014 publikace *Narození, svatba a pohřeb v sunnitském islámu*, vycházející z dizertační práce Jany Malecké (roz. Virágové): *Tradice spjaté s narozením, svatbou a pohřbem v islámské kultuře na příkladu syrských, jordánských, palestinských a českých sunnitských muslimů*. Autorka si v publikaci kladla za cíl popsat tradice sunnitských muslimů spjatých s narozením, svatbou, smrtí a pohřbem. Obřady a zvyky popisované v publikaci jsou omezeny pouze na sunnitské muslimy z arabsko-islámské sociokulturní oblasti. Kniha se regionálně zaměřuje především na arabskou oblast tzv. Blízkého východu (území Jordánska, Sýrie, Izraele a Palestinské autonomie). Další sledovanou oblastí byly tradice spojené s přelomovými okamžiky člověka u sunnitských muslimů žijících v České republice.

Kniha je členěna do několika kapitol: Teoretická východiska, Metodologická východiska, Islámské právo, Narození dítěte, Zásnuby, uzavření manželství a svatební oslava a Smrt a pohřební obřady. První část knihy tvoří kapitoly věnující se problematice teoretických a metodologických východisek, základnímu vymezení pojmů, rozdílu mezi normativním a lidovým islámem, charakteristice informátorů. Dále pak základním principům islámského práva, otázce nábožensko-právních autorit a fatew. Druhou část knihy tvoří kapitoly věnující se jednotlivým přelomovým okamžikům v životě sunnitských muslimů – narození dítěte (zvyky vázící se k narození dítěte, šeptání adhánu a iqámy, zavínování dítěte, dávání jména, obřízka ad.). Problematice uzavírání manželství (výběru partnerů, zásnubám, uzavření manželství a svatebním oslavám) a otázkám týkajícím